

ERIKA VIK

**LUONASI
IKUISESTI**

ATENA

Tekijä kiittää Taiteen edistämiskeskusta, Otavan Kirjasäätiötä ja Suomen Kirjailijaliittoa saamastaan tuesta.

Luonasi ikuisesti on fiktiivinen tarina. Kaikki yhteydet kirjan henkilökaartin ja todellisten ihmisten elämäntarinoiden välillä ovat sattumaa.

s. 37: Motörhead: *Ace of Spades*, sanoitus: Lemmy Kilmister,
sävellys: Eddie Clarke, Phil Taylor & Lemmy Kilmister
s. 163: Wolfmother: *Woman*, sanoitus: Andrew Stockdale,
sävellys: Myles Heskett, Chris Ross & Andrew Stockdale

© Erika Vik ja Atena / Kustannusosakeyhtiö Otava 2023

Päällyksen suunnittelu: Jussi Karjalainen & Erika Vik

Atena
Jyväskylä
atena.fi

ISBN 978-951-1-44963-8

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2023

4041 0037
Painotus

Heille, jotka mahdollistavat elävän musiikin

Tämä painajainen voi päättyä ainoastaan pimeyteen. Kaikki kipu pysyy sumeiden seinien takana, vaikka luulen, että minun kuuluisi tuntea edes jotakin.

Tuuli tuuppii kyljelleen romahtaneen hahmon sekaisia hiuksia. Se, mikä hänen kasvoistaan on yhä ehjää, on peittynyt punaiseen. Maa liikehtii allani, se aaltoilee tuhansien vääntelehtivien kehojen ja nivelikkäiden jalkojen ja kitiinikuorten puskeamana. Nuo olennot hajottavat ensin hänen ruumiinsa ja sitten ne syövät minut, eikä minua tarvitse enää metsästää, sillä ansalangat ovat jo kiertyneet kaulani ympärille.

Kouristus taittaa minut kahtia, kun oksennan jaloilleni.

Taivaanranta on pensselinveto haaleaa keltaista. Lentokone jytisee ohi kaukana yläpuolella, sen suihkumoottorin ääniaallot tavoittavat korvani hetken viiveellä. Puristan sointukädessäni kännykän kylmää alumiinikuorta ja pyyhkäisen hätäisesti syljen suupielistäni. Kitalakeani korventaa, mutta polte jonka tunnen ihollani on julmempi.

Rintaani tähtäävä käsiaseen piippu juurruttaa minut tähän.

»Soita se puhelu.»

Hänen kätensä liikaa täsmällisellä tarkkuudella. Metallinen paukahduksen ääni heittää minut askeleen taaksepäin, kun äänenvaimentimella varustetun Glock-pistoolin luoti puhkoo aukion laidalle hylätyn pakastimen oven. Sitten aseensokea musta silmä tuijottaa jälleen minua. Kännykkä on livennyt käsistäni.

»Nosta puhelin.» Painajaiseni ääni on harkitun pehmeä, hän puhuu minulle kuin haavoitetulle eläimelle. Pakotus rintakehässäni tiukkenee.

Lysähdän polvilleni märkään maahan. Sormeni heristävät mustan talven nujertamista korsista yönkylmiä pisaroita, kunnes puhelin on jälleen kädessäni. Haluaisin karjua hyönteisille, sillä tahdon tämän kirottun kohinan loppuvan, voisin pian viiltää ranteeni auki vain vaientaakseni ne lopullisesti. Samassa tajuan, että nyt on maaliskuu, ne kaikki ovat vaiti eikä ääniä oikeasti ole. Silmäkuopani palavat valvomisesta.

Haistan veren. Se on yhä liian totta.

Tuuli yltyy, se kiertää siimansa koivujen kaljuuntuneisiin latvoihin, jotka huojhtelevat rauhattomina. Äkkiä tunnistan kahden vuosikymmenen venyttämät puut, palaneen rakennuksen rauniot, polun mutkan tuon pajukon takana, jonka oksien sokkelosta keran rämmimme bänditovereideni kanssa läpi tälle samalle aukiolle kuvausryhmä mukaanamme.

Nyt käsitan miksi olemme täällä.

Tällä samalla paikalla raapustin kauan sitten koirankorvaiseen ruutuvihkooni sanat, jotka fanimme osasivat laulaa ulkomuistista. Muutama vuosi myöhemmin kerroin tarinan sanoituksen synnystä toimittajille, joita kuhisi aukiolla järjestetyssä pressitilaisuudessa pari päivää levynkansikuvauksemme jälkeen; se oli varsinainen pr-stuntti, mutta he tulivat silti, sillä tilaisuus oli ainoa Phantom Paraden pressi, jonka levy-yhtiömme sinä kesänä järjesti kotimaiselle medialle.

Yhdestä tuona päivänä otetusta valokuvasta painettiin jättijuliste, jonka katseenkiinnittäjänä olivat minun kasvoni. Se julkaistiin taiteltuna suosittuun nuortenlehden keskiaukeamalle, jonka kiiltäväpintaisella paperilla värit paloivat luonnottoman raikkaina. Tuhannet ja taas tuhannet teinit tapetoivat sillä julisteella seiiniään viime vuosituhannen taitteessa. Ne tuhannet ja taas tuhannet teinit lukivat myös meistä kirjoitetut artikkelit ja painoivat niiden sisällön

mieleensä, ja jotkut heistä vaelsivat tänne ottamaan kuvia pokkari-kameroillaan, kirjoittamaan viestejä palaneen talon raunioihin, luukuttamaan kasettimankoista meidän musiikkiamme.

Tämä kohta on kuin suoraan laulustamme. Siitä, joka teki meistä tähtiä.

1.

Vapaat linnut -kappaleen väliosa alkaa pehmeästi hiipivällä soundilla. Paten sormet liikkuvat rutinoituneesti Rolandin koskettimilla, kun Siiri tapailee kaihomielistä melodiaa kullavärisestä Stratostaan. Minulla ei ole kiirettä astua takaisin mikin ääreen, pieni hengähdystauko tulee tarpeeseen ennen illan setin päättävää kappaletta. Lähelle lavaa pakkautunut yleisö istuu siivosti mustien pöytien ääressä epämukavan näköisillä tuoleilla. Väkeä ei ole niin paljon kuin toivoin, mutta en valita, sillä tämä on arki-ilta keskellä viikkoa ja lomakausikin on jo lopuillaan.

Lava on matala, triomme soittaa ainoastaan yhtä porrasta ylempänä lattiatasosta. Itseni ja yleisön väliin mahtuu vain pari helppoa askelta. Kuka tahansa heistä voisi syöksyä lavalle ennen kuin klubin henkilökunta tai muut kuulijat ehtisivät estää.

En koskaan sulje silmiäni liian pitkäksi aikaa esiintyessäni tällaisissa paikoissa.

Siiri huojauttaa mustanpuhuvia samettiverhoja, jotka peittävät lavanpuoleisen laidan kadulle antavasta ikkunarivistä. Soittokumppanini tekevät tilaa minulle, sillä tämä on Janne Kallamaa trio, olen illan tähti, jonka luoman musiikin takia ihmiset ovat tulleet. Tartun pieneksi hetkeksi tuntemattomien piirteisiin, kunnes selkäni takana kääntyilevät lavavalot armahtavat heidät ja yleisön kasvot uppoavat takaisin salin hämärään. Huomaan eturivin kuulijoiden kostuneista katseista, että *Vapaiden lintujen* taika toimii yhä.

Äkkiä lavan läheltä ponkaisee seisomaan pitkä hahmo, jonka liike on silmiinpistävästä raju musiikin tempoon nähden. Plektra on luiskahtaa otteestani, kun kihelmöivä lämmön aalto leimahtaa samassa kehoni läpi. Katseeni takertuu hämärään jäävän hahmon käsiin, mutta pitkän naisen kämmenet ovat tyhjä. Hän levittää käsivartensa ja alkaa huojahdella musiikin tahtiin.

Kukaan yleisössä tuskin huomasi, että komppikitaran jätti soinnun soittamatta. Pulssini tykyttää liian kovilla kierroksilla. Ajattelun pieniä valkoisia pillereitä urheilukassini sivutaskussa, mutta ne ovat liian kaukana takahuoneesta.

Straton soundi tunnustelee selvästi. Huomaan silmänurkastani, että Pate vilkuilee suuntaani, samoin Siiri. Perkele, hetki melkein meni. Sovimme etukäteen, että tällä kertaa välionsa kestää kahden soolon verran – tämä on sentään kesän kiertueen viimeinen keikka – ja Siirin kukkoilutuokio taitaa olla ohi.

Astun takaisin mikkitelineen luo. »Ykköskitarassa tänä iltana Siiri Järvelä!»

Yleisö osoittaa suosiotaan. Pöytäryhmässä, jossa Siirin omat fanit istuvat, useampi innostuu viheltämään. Uusi kitaristini taitaa olla ainoa syy, miksi hänen ikäisensä parikymppiset ylipäättään ek-syivät keikoilleni. Siiri fraseeraa vielä hetken, hänen rosoinen tulkintansa kuulostaa rehelliseltä bluesilta, ja sitten hän siirtää vuoron Patelle.

Peräännyn lähemmäs lavan tiilimuurattua takaseinää ja annan kosketinsoittajani loistaa. Kun väki osoittaa Patelle anteliaasti suosiotaan, tämän ainaisesti punakoilla kasvoilla viivähtää hillitty hymynkare.

»Patrik Nurminen, hyvä yleisö!»

Viittaaan laajan kaaren Patea kohti. Aplodeissa on uutta puhtia, se on kokonaan Paten virtuoosimaisen soolon ansiota. Tunnen jälleen kiitollisuutta siitä, että olen löytänyt rinnalleni näiden kahden kaltaiset ammattilaiset: Paten ja Siirin kanssa soittaessa kaikki vain virtaa. Välionsa taipuu notkeasti viimeiseksi kertosaakeeksi, jonka

jälkeen Pate viimeistelee koskettimillaan haikean outron, joka kappaleen radioversiosta karsittiin kokonaan pois.

Siirrän kitarahihnan pääni yli ja asetan syrjään Les Paulini, jonka vire on ehtinyt keikan kuluessa väsähtää. Nostan telineestä toisen kiertuekitaran ja polkaisen päälle rouheamman efektiin.

Kun Telecasterista särähtää ensimmäistä kertaa *Unienkehräjän* riffi, yleisön läpi kulkee sähkövirta. Edessäni huojuneen pitkän naisen seuraksi ponnahtaa kaksi hänen toveriaan, jotka kiertävät käsivartensa ystävänsä kaulaan. Ehkä nuo kolme pogosivat yhdessä myös nuoruutensa festivaalientillä Mörköparaatin ensimmäisen radiohitin tahtiin, ja nyt he hurraavat tunnistaessaan kappaaleen, mutta ikä on hillinnyt heidän riehakkuuttaan. Moni tästäkin yleisöstä on todennäköisesti tullut paikalle nostalgian perässä, ei niinkään kuuntelemaan biisejä tuoreimmalta sooloalbumiltani, mutta ei se minua häiritse, sillä viihdettähän tämä on, ja sitä paitisi lähes aina joku tulee jälkikäteen kiittämään, että setistä löytyi myös vanhoja hittejä.

Teeskentelen seisovani jälleen kesäisen Ruissalon Rantalavalla.

*Rakastan pelkään
Sun hurjaa vimmaa
Voimani ja tahtoni
Murtuu edessäsi*

Mouruan kertosaheen silmät puoliummessa ja yleisö muistaa bii-sin yhä sanasta sanaan ulkoa. He taitavat ymmärtää huumorin pilkkeen esiintymisessäni – siinä on keski-ikäinen rokkiukko leikkimässä nuorta jälleen – ja syleilevät innokkaasti samaa harhaa muistaessaan menneen itsensä, kauniin katoavaisen nuoruutensa.

*Painajaiseni piirsit, verkkoosi vangitsit
Tummaan tuleesi hukutit*

Pienen hetken annan sointukulun täydentyä mielessäni bassolla, eikä rinnallani soita enää Siiri vaan Aleks, pitkä tumma tukka auki, koko ylävartalo valkoisten siveltimenvetojen peitossa. Sinä iltana minä ja hän olimme yhdessä kuin seepra, jonka raidat oli jaettu kahteen kehoon – Aleksille valkoista, minulle mustaa – me kaksi jotka olimme veljiä keskenämme, vaikka emme olleet syntyneet samasta äidistä. Soolokitaristillamme Ollilla oli vain muutama sininen juova kyynärvarsissaan; hän oli esiintyessään aina yhtä viileän hillitty, ei koskaan edes riisunut paitaansa lavalla. Oden käsivarsia koristivat keltaiset pystyraidot, jotka olin sutinut hänen olkapäiltään sormien ensimmäisiin nikamiin saakka. Hän paukutti rumpuraiserin päällä kannujaan hikoillen niin vuolaasti, että luulen haistaneeni hänet tuulahduksina lavan eteen saakka.

Maali kiristi ihoa ja lohkeili muistuttaen läheltä katsottuna kuvunutta maata, kun heilutin kättäni korkealla ilmassa oikealta vasemmalle ja yleisö toisti liikkeeni peilikuvana.

Kuulen triomme soiton yli, kuinka osa yleisöstä laulaa kanssani. Nyt seuraa *Unienkehräjän* viimeinen nostatus – juuri nyt! – se kohta, jolloin kitaroiden soundi viimeistään nykii yleisön ihokarvoja pystyyn, kun kappale alkaa taittua kohti vääjäämätöntä loppuaan ja ääneni kasvaa uusiin mittoihin. Tämä on se kohta, jonka aikana olen usein nähnyt kuulijoideni ummistavan silmänsä, toisinaan myös itkevän, se hetki, jossa me kaikki elämme ja hengitämme tätä samaa tunnetta, tätä samaa kipua, hetki jonka aikana musiikki taikoo parhaimmillaan maailmasta liian täyden katseelle, sillä se mikä täytyy nähdä löytyy lopulta jokaisen sisältä.

Tänä iltana kehoani ei kiristä ihomaali vaan pikkutakkini hiha, joka tuntuu kainalossa kun nostan käteni täsmälleen samassa kohdassa laulua kuin sinä kesäisenä päivänä liian kauan sitten. En enää muista, mistä Ode ne maalit hankki tai mitä myrkkyyä niistä mahdollisesti liukeni verenkiertoomme. Silloin emme välittäneet, koska olimme kuolemattomia.

Tai niin me luulimme.

*Veren joisin huuliltasi
Vaikka se olis omaani*

Lavalla minä ja Alekski olimme kaksi kukonpoikaa, jatkuvasti nokittelemassa toisillemme, vaikka me kaikki tiesimme, että kun Alekski oli hurjalla päällä, hänen vauhdissaan ei pysynyt kukaan. Jos bändeillä on sydän – kuten toisinaan on aivan erityisillä ystäväjoukoilla – se sydän riippui meidän kahden välissä. Ehkä vuodet ovat hioneet muistoistani särvät ja maalanneet ne kultaisiksi, mutta hänen tulensa loisti myös minussa, minun lävitseni, takertui yleisöön ja hehkui hikisenä hurmoksena heidän kasvoillaan.

Tunnen lauluni värinän koko kehollani, samoin kuin tunsin myös silloin.

*Vie viimeinen suudelma
Vaienneilta kasvoiltani*

Luumunsävyiset valot kirkastuvat auringonlaskun kellanpunaan korventaen pikkutakkini selkämystä. Silmäkulmaani vierähtää suolainen pisara, jonka räpyttelen pois (olen tottunut olemaan pyyhkäisemättä, sillä se näyttäisi hölmöltä katsojille). Lopetettuamme yleisö taputtaa riehakkaasti, muutamat nousevat jopa seisomaan. Pitkä nainen eturivistä kurottaa sanomaan kovaan ääneen, että olen yhä ihana (selvästi pari drinkkiä liikaa) ja hymyilen hänen sanavalinnalleen, *yhä*.

Lausun viimeiset sanani mikkiin. »Kiitos kun tulitte!«

Encore oli siinä, me laskeudumme lavalta yhden lasisen tuhkimonaskelman verran, sillä keskiyön kelloyö on koittanut ja maaginen hetki on ohi. Tunnen huimaavaa helpotusta, sillä kesän rundi on tänä iltana suoritettu kunnialla loppuun saakka. Kehoni kihelmöi yhä adrenaliinista, kun suuntaan Siirin ja Paten perässä kohti klubin alakertaan johtavia portaita. Yritän pitää kiinni tästä onnellisen päihtymyksen tunteesta ennen kuin olo

muuttuu apatiaksi siitä, että kaikki on jälleen kerran ohi ja pian me kolme lähemme hetkeksi omille teillemme. Siiri ja Pate soittavat keikkamuusikkoina myös muissa kokoonpanoissa, itse olen esiintymistauolla kevääseen asti.

Roteva kaljupäinen hahmo hyökkää eteeni käsivarret levällään. Sydämeni iskeytyy kitalakeen, kun vartaloni jännittyy vastaamaan siihen mitä on tulossa.

»Jumalauta, Ode...» Lasken nyrkkiin puristuneet käteni ja pyyhkäisen samalla nihkeiksi muuttuneet kämmeneni vaivihkaisesti housunpunteihin ennen kuin puristamme kättä. »Pääsit sitenkin tulemaan.»

»Hyvä ettet turpiin vetänyt», Ode hykertelee ja tuuppaa muovisankaiset silmälasinsa ylemmäs nenänvartta. Hänen kalju päälakensa kiiltelee klubin kattovaloista sinisävyisenä. Ode taisi lopultakin luovuttaa syvenevien leskenloviensa suhteen.

»Tuo nahkakuulamalli sopii sulle.»

Ode virnistää ja sipaisee päälakeaan. »Kai sä kutsut mut bäkärille?»

Suosionosoitukset jatkuvat yhä, kun laskeudumme rinnatusten portaat alakertaan ja avaan oven takahuoneeseen, jonka hotellimainen sisustus on luksusta verrattuna niihin satoihin rokkiluoliin, joita me kaksi olemme nuoruudessamme kolonneet (toisinaan kyse oli enemmänkin rokkionkaloista, sillä hädin tuskin mahduimme olemaan tavaroinemme). Kohtaan kuvajaiseni peilistä, jota kiertää kellertävien lamppujen kehä parhaaseen Hollywood-tyyliin.

Luulen, että jopa Sari viihtyisi täällä. Hän istuutuisi tuolle mus-talle nahkanojatuolille, säilyttäen hienotunteisesti etäisyytensä kei-kan hiostamiin muusikoihin, ja ristisi säärensä sillä tietyllä eleellä, jonka niin hyvin tunsin.

Ei, hän ei sittenkään istuisi siihen.

Hän asettuisi Hollywood-lamppujen hehkuun tuolle pienem-mälle istuimelle, jonka verhoilu on merenvihreää samettia, jotta

kukaan ei voisi unohtua patsastelemaan hänen selkensä taakse ja hänen kasvonsa olisivat suoraan kohti takahuoneesta käytävään johtavaa ovea.

Ode on kovasti tohkeissaan, hän kättelee Siiriä ja Patea ja kehuu vuolaasti illan keikkaa. Otan kuparinväriseltä pöytätasolta vis-sypullon ja niksautan sen korkin auki. Pöydällä on foliokääreissä kolme kadun vastakkaiselta puolelta noudettua vegaanista pitaleipää, mutta minun ei ole vielä nälkä.

Jos eksäni olisi täällä, Sarin vuoksi raiderissamme olisi lukenut tänä iltana toiveena myös pieni pullo Rieslingiä. Mielellään saksa-laista. Ajattelen hänen hymyään, punaista kaarretta viinilasin reu-nassa, jonka hänen huulipunansa siihen jättäisi. Tyhjennän vissy-pullon puolilleen, vaikka hapokkuus pistelee nielussa.

Seinäkaiuttimien vaimea musiikki sekoittuu yläkerrasta kan-tautuvaan yleisön hälyyn, joka puuroutuu lattian läpi. Ode asemoi käsivartensa reteästi sammalenvihreän sohvan selkänojalle, ja vis-kaa yhden samettityynyistä pois kainalonsa alta. Hänen käteensä on ehtinyt ilmestyä avattu olut. Siiri asettuu ruskealle nojatuolille häntä vastapäätä ja korkkaa auki jaffan, Pate puolestaan valitsee mustan nahan. Kukaan heistä ei istu Sarin tuolille.

Tarkistan vaivihkaa, että takahuoneen ovi on lukittu, ennen kuin riisun pikkutakkini naulakkoon. Otan urheilukassin ja as-tun huoneen takatilan lyhyeen käytävään, jonka kivisten vesikou-rujen viereen on taiteltu pino puhtaita pyyhkeitä. Tartun niistä päällimmäiseen. Riisuessani kuulen kuinka Ode alkaa tarinoida Siirille Mörköparaatin loiston vuosista, tai oikeammin Phantom Paraden, kuten hän nasauttaa yhä täysiverisellä rallienglannilla, vaikka työskentelee nykyisin kansainvälisessä rakennusalan yri-tyksessä. Aikoinaan me vaihdoimme laulukieltä ja samalla myös nimeä.

Nyin ponnarin irti ja järjestän hiukseni nutturalle. Oden into hukkuu taustahälyksi, kun väännän suihkukopissa sadeveesisuih-kun kullanvärisen hanan auki.

Virtaava vesi saa kohinan korvieni välissä vaimenemaan. Yritän unohtaa yläpuolellani klubilla juhlivat ihmiset, keikan aikana sat-tuneen turhan mokani. Se oli pientä. Tällä kertaa triomme tunnelma oli alusta asti loistava ja tekniikkakin pelasi moitteetta, toisin kuin viime torstaina, jolloin mikkipiuha kyykkäsi kesken keikan avausbiisin. Panen puolella korvalla merkille kappaleen, joka kantautuu lattian läpi suoraan yläpuoleltani. Sen hakkaavassa riffissä on tuttua rujoutta. Kämmeneni liukuu korvan alle niskaan ja sormeni sipaisevat kohollaan olevaa arpea.

Muisto rysähtää tajuntaani varoittamatta.

Äkkiä olen toisaalla, toisessa maassa, toisessa ajassa. Kuulen väkijoukon päihtyneen puheensorinan, raskaan musiikin pauhun kattorakenteisiin upotetuista kaiuttimista. Selkäni peittää pahaenteinen kihelmöinti. Kauhaisen seinästä tukea ja poltan käteni kuumavesiputkeen, kun jalkani ovat vähällä pettää.

Pyörähdän kohti suihkutilan ovea, mutta takanani ei seiso ku-kaan.

Kuulen veden kohinan yli haukkovani henkeä. Kämmeneni on puristunut vasten kosteaa arpea, joka sykähtelee pulssini tahdissa. Tuijotan edessäni olevaa ovea, jonka muistan nyt lukinneeni ennen kuin väänsin hanan auki.

Katson kaulalle painamaani kättä. Se on puhdas. Tietysti se on.

Pakottaudun hengittämään tasaisesti. Äskeinen tilanne salissa, se pitkä nainen aivan edessäni... ja sitten Ode singahtamassa suoraan tielleni. Kuluneen kesän jälkeen en ihmettele itseäni lainkaan. Ajattelen jälleen pillereitäni, jotka ovat vain muutaman harppauksen päässä urheilukassini sivutaskussa, niiden tarjoamaa helppoa helpotusta. Sylki puskee suuhuni kuin olisin jo nielemässä. En aio koskea niihin.

»Janne?»

Siiri kutsuu minua käytävästä. Hieraisen kasvojani. »Mitä?»

»Sun kännykkä hälytti taas, se on varmaan se sun uusi paitamyymä. Meillä olisi nyt nämä viskipaukutkin täällä valmiina.»

Hän on hetken tunnustelevasti hiljaa. »Onko sulla siellä kaikki okei?»

Kuinka kauan olen seissyt tässä? »On, on... Mä tulen heti. Ei tässä mitään.»

He odottavat lasit kädessä, kunnes olen saanut kiirehdyttyä itseni valmiiksi. Rojautan urheilukassin takahuoneen päätilan lattialle survottuani sen kitaan ensin hikisen mytyn alusvaatteita sekä keikalla käyttämäni valkoisen t-paidan, joka on täsmälleen samanlainen kuin puhdas paita jonka vaihdoin suihkun jälkeen ylleni. Oden kasvot ovat ehtineet muuttua punakammiksi; hänen on täytynyt ottaa keikan aikana pohjia yläkerrassa.

Skoolaamme seisaaltaan kiertueen päättymiselle.

»Artistia taitaa janottaa», Pate huomauttaa.

Taisin tyhjentää lasini yhdellä kaadolla. Naurahdukseni kuulostaa ontolta jopa omiin korviini. Pate ja Ode eivät vaikuta huomaavan siinä mitään erikoista, mutta Siiri katsoo minua täsmälleen samalla tavalla kuin aina hetkeä ennen kuin aikoo kritisoida sovitustideoitani. Sitten hänen katseensa liikahtaa paljastavasti alemmas. Tajuan hierovani vapaalla kädellä rintakehäni. Työnnän sen kiireesti taskuun ja puristan sormeni nukkaantuneen nenälännanriekaleen ympärille.

Saapuvan viestin merkkiäni hälyttää. Ode seisoo lähinnä kuparilevyillä päällystettyä tasoa ja tulee vilkaisseeksi kännykkääni, joka on unohtunut noutoruuasta tyhjentyneiden käärepaperien viereen. Samsungin näyttö on välkähtänyt kirkkaaksi ja himmenee sitä katsoessani, aivan kuin iskisi minulle piruillen silmää. Kurotan nojatuolien välistä kohti Laphroaig-pulloa, joka on laskettu istuinryhmän keskellä olevan betonipöydän päälle.

»Joku Markus laittoi sulle viestiä», Ode ilmoittaa selkäni takaa.

»Tämä on varmaan kolmas kerta», Siiri huomauttaa. »Pitäisiköhän sun mennä piipahtamaan tuonne ylös?»

Jähmetyn puristamaan viskilasiani. Sitten lasken sen betonipöydälle ja tyhjennän kolmanneksen korkkaamattomasta vesi-

pullosta. Seuralaiseni jatkavat keskeytynyttä rupatteluaan, koska Kallamaa toimii jälleen kuten artistin kuuluu. Puen pikkutakin, kalastan riipukseni paitani ulkopuolelle ja haron hiuksiani hetken. Se saa riittää.

2.

Oheismyyntipöydän luona odottaa rypäs ihmisiä, joiden joukko jakaa klubin eteistilan narikkaan hakeutuvien kanssa. Paitamyyjäni Markus näyttää huojentuneelta huomattessaan tuloni, joten luulen, että hän on joutunut selittelemään innokkaimmille viipymistäni takahuoneessa.

Katseeni pyyhkäisee minua kohti hymyilevien kasvojen yli. Taivoitan pelkästään positiivisia väreitä. Vilpittömyyttä. Katson heistä jokaista silmiin, vaihdan pari lausetta ja hymyilen, ennen kuin kirjoitan hopeanvärisellä tussilla nimeni siihen mitä he ovat pöydästä ostaneet tai tuoneet mukanaan, poseeraan kännykkäkuvissa, saan kehuja keikasta, kiitoksia siitä, että soitimme myös Phantom Paraden suomenkielisiä kappaleita. He katoavat yksin tai pienissä ryhmissä elokuisen yöhön hehkuen tyytyväisyyttä siitä, että tapasivat itse artistin. Tämä on vähintä mitä voin heille tarjota musiikkini lisäksi.

Eturivistä ylös huojahtanut pitkä nainen lähestyy minua viimeisten joukossa.

»Moi-iii», nainen venyttää ja kyyristää samalla harteitaan. Hänen suunnastaan löyhähtää aromikas tuulahdus, joka voisi olla äskeisen drinkin loppusointo tai hänen hedelmäinen parfyyminsa. »Saako sua halata?»

Nainen kapsahtaa kaulaani lupaa odottamatta ja sohaisee löysytyneellä nutturallaan poskeani; luulen, että hän yrittää nuuhkaista vaivihkaa miltä partaveteni tuoksuu. Äkkiä tunnen hänen huultensa liikkuvan aivan korvani juuressa.

»Mun vittu valuu hunajaa aina kun sä laulat», nainen hönkäisee.

Työnnän hänet kauemmas. »Anna olla.»

Nainen unohtuu tapittamaan minua suu ällistyksestä raollaan. Tuijotan takaisin. Lopulta hän nakkaa muhkeaa tukkaansa taakse ja ymmärtää perääntyä. »Ajattelin vain nimmarin tulla pyytämään.» Naisen mieliala on heilahtanut hetkessä pakkasen puolelle, joten ehkä hän kuvitteli lausuvansa kohteliaisuuden. Tajuan, että hänen käsissään on ensimmäinen lätty, jonka levyitimme Phantom Paraden nimellä englanniksi.

Naisen katse valuu kaulalleni, ja ärtymys vaihtuu selväksi uteliaisuudeksi.

Otan levyn, jotta pääsen hänestä nopeasti eroon. Silloin nainen havahtuu. »Laita siihen, että Marjutille. Sille aukeamalle missä on sun kuva.»

CD:n kansivihkosta lehteillessäni huomaan, että hänellä on jo Ollin ja Oden nimikirjoitukset. Käteni pysähtyvät, kun avaan aukeaman, jonka oikeanpuoleiselle sivulle on painettu kappaleemme *She Shall Destroyn* lyriikat.

Viereisen sivun kuvassa Alekski katsoo suoraan kameraan. Hänen nimikirjoituksensa on sutaistu paksulla mustalla tussilla osittain kasvojen yli, ja sen alla on kolme rehentelevän suurta X:ää. Aleksin juuret olivat pohjoisen kaamoksessa, hän oli aina pohjimmiltaan Rollon pitkätukkia. Ysäriytyliin kontrastikkaaksi käsitellyssä kuvassa basistimme hiukset ovat hiilenmustat, hänen kapeat tummat silmänsä näyttävät totisilta; Aleksin piirteet saivat hänet näyttämään eksoottiselta, vaikka hänen ihonsa oli talvisin yhtä kalpea kuin meidän muidenkin (ala-asteellamme kiersi sitkeä huhu, että hänen isänsä on intiaani).

Peukaloni liikahtaa tutun nimikirjoituksen yli. Alekski on pidellyt tätä samaa vihkoa. Kuljin lähes koko nuoruuteni hänen perässään, olin tumman kundin pitkä vaalea varjo. Yritin olla enemmän kuin hän. Halusin olla hän.

Käännän nopeasti sivua, rustaan niukkasanaisten omistuksen ja kirjoitan nimeni oman kuvani alle. Katson siinä mietteliäänä sivuleni, kuin suoraan kohti Aleksia.

»Mä olin aina enemmän Aleksin perään», nainen niiskaisee. Hänen lausuntonsa kuulostaa kostonalta. *Sinä torjuit minut. Älä kuvittele, että olisit mitään erityistä.* Hän heilauttaa veltosti kansivihkosta. »Vihdoinkin mulla on koko bändi, eikä mennyt kuin kaksikyt vuotta! Sun ympärillä oli ysärillä aina niin paljon jengiä, ja mä olen tosi kärsimätön odottaja.»

»No, nythän on sitten tehtävä suoritettu.»

En käännä hänelle selkäni ennen kuin hän on löytänyt tien sä takaisin tovereidensa luo ja ojentaa narikkalippua ovimiehelle. Ottaa hitosti päähän, ettei minulla ollut tarjota nopeaa palautusta kommenttiin lauluäänestäni, huolellisemmin valittuja sanoja, jotka olisivat saaneet hänet miettimään käytöstään tarkemmin.

»Eräällä taitaa olla sulle vielä asiaa.» Markus nakkaa päätään vaatenaulakoiden edessä norkoilevan silmälasipäisen nuoren naisen suuntaan, joka syleilee kaksin käsin tuttua vinyylilevyä. Sen kansipahviin on painettu lähes luonnollisen kokoisina omat kasvo- ni, jotka peittyvät puolittain graafikon kuvittaman köynnöskasvin pehmeäreunaisiin varjoihin.

Nuori nainen vaikuttaa kuin havahtuvan hereille tajutessaan tullessa huomatuksi. Hän hiipii kasvot helottaen lähemmäs ja jähmettyy eteeni. Punaiset laikut leviävät poskilta hänen kaulalleen, kuin läheisyyteni aiheuttaisi hänelle välittömän allergisen reaktion. Pitkät tummat hiukset valuvat elottomina naisen rintakehälle peittäen puolet tämän kasvoista. Hänen hermostuneet sormensa kiertyvät suortuvien ympärille ja hiertävät niitä yhä pahempaan sotkuun.

Nainen tuijottaa minua hiiskumatta. Yritän ylläpitää kohteliasta hymyä, vaikka minua kaihertaa halu palata takahuoneeseen, sillä kenelläkään toisella ei taida olla tämän jälkeen minulle enää asiaa.

»Haluatko sä siihen nimikirjoituksen?» kysyn lopulta.

Hän säpsähtää ja alkaa kiireesti repiä suojamuovia levyn ympäriltä. Muovisuuro takertuu sähköistyneenä hänen vaatteisiinsa, ja hän kauhoo sen reideltään ja rusentaa palloksi farkkuhameensa taskuun. Raapustan hopeatussilla nimikirjoituksen levyn kanteen, heti hartialinjani yläpuolelle kasvuston syvempiin varjoihin, jossa se näyttää mielestäni tyylikkäämmältä. Napsautan tussin korkin kiinni, ojennan sitten vinyylilevyn takaisin, nyökkään hänelle ja käännyn lähteäkseeni.

»Olen kirjoittamassa sun sanoituksista gradua», nainen sanoo nopeasti.

Kiepahdan takaisin hänen puoleensa. »Oho. Sehän on suuri kunnia.» Hän taisi vajota takaisin mykkyyteensä. Vaihdan painoa toiselle jalalle. »Miksi sä juuri mut valitsit? Onhan noita oikeitakin runoilijoita ja kirj-»

»Sun ei pidä olla noin vaatimaton.»

Graduntekijä laukoo sanansa kuulostaen lähes vihaiselta. Äkillinen muutos hänen hiirimäisessä olemuksessaan – jokin tuossa jännittyneessä ryhdissä ja pistäväksi teroittuneessa katseessa – herättää minussa merkillisen tuttuuden tunteen. Aivan kuin olisin ollut samankaltaisessa tilanteessa aikaisemminkin, enkä silloin pitänyt siitä.

»Olen tutkinut dominoivia naishahmoja useissa sun Phantom Paradelle kirjoittamissa sanoituksissa.» Hänen äänestään kuultaa hento värinä, mutta se ei ole pelkoa. Aivan kuin hän yrittäisi pidätellä kiihtymystään. »He ovat itsenäisiä toimijoita, jotka ottavat vallan ja hallitsevat. Sun naishahmojen koston motiivi ei koskaan ole katkera rakkaus, jos he ylipäättään edes pitää sun tarinoiden mieskertojaa kostonsa arvoisena. He ovat täysin sellaisen tunteellisuuden yläpuolella. Heidän tavoitteensa ovat suuremmat, ylevämmät. Näen sun luomassa loressa paljon yhtymäkohtia moderniin noituuteen.»

Silmälasien paksut linssit suurentavat graduntekijän hailakanväriset silmät, jotka pysyvät revähtämättömän auki. Hän nykii

kirjavaa huiviaan, josta roikkuu kähäräisiksi muuttuneita tupsuja. Katson hänen käsiään, lohkeillutta mustaa kynsilakkaa, sormia jotka riipivät tupsuista irti langanpätkiä. Hän ei vaikuta millään tavalla tutulta, vaikka täytyy myöntää, ettei kasvomuistini ole kovin kaksinen.

»Olen pohtinut sun lyriikoita feministisessä diskurssissa, yritänyt löytää niille historiallista kontekstia ja...» Hän haeskelee jotakin farkkuhameensa taskusta ja työntää sitten esineen vaativasti minua kohti. »Voit lukea sen itse.»

»Muistitikku? Oletko varma, että haluat luopua tästä?»

Hetkellisen palavan kiihtymyksen jälkeen hän vaikuttaa menevän uudestaan hämilleen. Sitten hän nyökkää painokkaasti. Mietin millaista noituutta hän mahtaa tarkoittaa, mutten aio juuttua tähän keskusteluun kysymällä sitä häneltä.

Pyörittelen muistitikkuja sormissani. Sen perästä roikkuu smaragdinkiiltainen pikku kulkunen, josta ei kuulu enää ääntä; hely on vaarassa pudota, sillä lenkissä on murtuma. Pujotan muistitikon helyineen taskuuni. Graduntekijä ei katso minua kuin ihailun kohdetta, idolia, vaan kuin jotakin... muuta. Juuri tuollaisella tavalla voisin kuvitella perhostutkijan tarkastelevan suuren lasin läpi myrkyhuuruilla surmaamaansa yökköstä, jonka siivet on ensin naulinnut nuppineuloilla styroksilevyille. Puistan harteitani.

Avaan suuni ennen kuin hiljaisuus uhkaa jälleen venyä kiusalliseksi.

»Yksi sun tutkimista biiseistä on varmasti *Unienkehräjä?*»

En ajatellut hyönteisiä kirjoittaessani kappaleen sanoitusta; olen kertonut saman tarinan niin monesti, että muistan sanoituksen syntyyn liittyvät yksityiskohdat yhä kirkkaasti. Oli varhainen toukokuu. Kotona oli ollut jotakin riitaa, lähdin illansuussa ovet paukkuen ja otin pyöräni. Silloin löysin aukiolleni, joka ikuistettiin myöhemmin kolmannen levymme kansikuvaan. Metsä ympärilläni pysyi ihmeellisen vaii, kuin olisi suorastaan pidättänyt hen-

gitystään, kun istuin hylätyn kaivon kannen päällä muistivihkoni kanssa ja kirjoitin ne sanat illan hiipuvassa valossa. Tai sitten olin vain niin syvällä omissa maailmoissani, että pystyin kuulemaan ai-noastaan tulevan biisini haamun.

Oma kehrääjäni ei ole lähellekään mitään sen kaltaista kuin harmiton yöperhonen.

Graduntekijä huomaa hädin tuskin nyökätä vastaukseksi kysy-mykseeni, ja katsoo minua yhä kiinteästi kuin pystyisi näkemään suoraan ihoni alle. Se tekee oloni hieman vaivautuneeksi. Sitten hän siirtää vinyylilevyn kainaloonsa ja kääntää minulle nopeasti selkensä. Hän on ehtinyt klubin tuulikaapin kuramatolle ennen kuin havahdun.

»Toivottavasti pidit keikasta», huikkaan hänen peräänsä, sillä minun on saatava sanoa viimeinen sana tässä kohtaamisessa. Tajuun, etten huomannut kysyä omistuskirjoitusta varten edes hänen nimeään.

Hän pysähtyy hetkeksi kuin epäilisi kuulleensa jotakin, muttei enää katso taakseen. Takin tumma huppu peittää hänen huivinsa kirjavat kukkakuviot, kun hän astuu katulamppujen kellertämälle kadulle, ylittää ajotien ja alkaa harppoa määrätietoisesti Steissin suuntaan. Kymppin ratikka kolistelee klubin ikkunoiden ohi ylämäkeen, ja kun se on mennyt, graduntekijää ei enää näy.

3.

Käväisen baaritiskin luona kiittämässä klubin henkilökuntaa, ja varmistan samalla, milloin meille tullaan aamulla avaamaan ovet roudausta varten. Vilkaisen kännykkää nähdäkseni, onko Noora yrittänyt tavoittaa minua. Vatsaani viiltää. Olen saanut joitakin notifikaatioita, jotka ilmoittavat uusista viesteistä eri sovelluksissa. Haamukipu kihelmöi arpeni kohdalla, ja minun täytyy tosissani hillitä käsiäni ollakseni raapimatta kaulaani.

Markus nakkelee pahvilaatikkoon myymättä jääneiden vinyylilevyjen päälle nimelläni varustettuja kangaskasseja. Niiden kuvituksena on mielikuvituksellisista köynnöksistä versova viidakko, jonka värimaailma mukailee keväällä ilmestyneen soololevyäni ulkoasua.

»Kuule Markus. Kyselikö kukaan tänään tavallista innokkaammin mun perään?» Hymyileminen muuttuu äkkiä haastavaksi. »Tai kuulitko kenenkään puhuvan musta jotakin mikä vaikutti sun mielestä oudolta tai tungettelevalta? Sillä lailla turhan... intiimitä?»

Markus hörähtää. »Kaipaatko sä yöseuraa?»

Sullon käteni taskuihin ja alan hypistellä muistitikkua. »Unohda koko juttu. Kiitos kun tulit.»

Taisin kadottaa kuulijoita tavatessani ajantajun, sillä kun palaan takahuoneeseen Siiri kertoo pakanneensa ehtiessään myös minun soittimeni ja kaikki kitarakamat. Lavalla on kuulemma jäljellä enää kitaratelineet sekä muutama piuha kerittäväksi. Hilpeään

nosteeseen hankkiutunut Ode kampeutuu sohvalta ja on heti inokkaana apukätenä menossa. Vilkaisen hänen jälkeensä jättämiä tyhjentyneitä olutpulloja; velikulta on ahkeroinut oikein urakalla, sillä puolet alkoholitarjoilusta taitaakin olla siinä. Mainiota.

»Voidaan huomenna Siirin kanssa ajaa kamat kaksin Nilsiänkadulle.» Pate sujauttaa Laphroaigin kulahtaneeseen reppuunsa (parempi tosiaan kun vie liian viinan pois Oden ulottuvilta). He ovat selvästi tekemässä Siirin kanssa lähtöä. »Sullahan oli menoä?»

»Joo, niin oli.» Nypin foliokääreen auki kylmenneestä pitastani ja mietin pitäisikö sittenkin vain lähteä kotiin nukkumaan. »Pistäydyn täällä aamulla tietysti tekemässä oman osani.»

»Mitä suotta, saadaan me ne kamat kaksinkin pakuun.»

»Juhli vain kunnolla», Siiri sanoo. »Sä olet sen ansainnut. Soitellaan myöhemmin.»

Siirin katse pyyhkäisee vielä pöytätason kuparipintojen suuntaan varmistaen, ettei mitään ole jäänyt. Lattia polttee selvästi hänen jalkojensa alla: tiedän hänen tyttöystävänsä odottelevan lähistöllä rokkibaarissa, joka on meille vanhoille ja väsyneille aivan liian meluisa ja liiaksi turistien suosiossa. Hän heilauttaa laukun olalleen ja kaappaa sohvan selkänojalta rotsinsa. Tajuan samassa ettei urheilukassiani näy missään. »Odota!»

Siiri jähmettyy takahuoneen ovelle takki toisella olkapäällään. Sitten hänen kätensä sujahtaa nahkatakan hihaan ja hän nykäisee rotsinsa ojennukseen.

»Mi...» Taon rintaani, sillä falafel on takertua nieluun. »Missä mun kassi on?»

Siiri kohottaa kulmiaan. »Sehän on tuossa sohvan vieressä. Mä nostin sen siihen pois tieltä.»

»Ai, kappas vain.»

Siiri katsoo minua hetken tarkasti ja katoaa sitten käytävään. Kuulen, kuinka hän pysähtyy oven takana vaihtamaan pari sanaa lavalta palaavan Oden kanssa. Sätkähdän liikkeelle ja kopeloin nopeasti urheilukassin sivutaskun pohjaa, kunnes käteni tapaa